

ตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจนี้อ้างอิงตาม Part B ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ซึ่งเป็นฉบับปรับปรุงของคณะกรรมการมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(Part B: Illustrative Examples and Implementation Guidance (Bound volume 2018 Consolidated without early application))

อ้างอิง Part B: B.26 Example of calculating the gross carrying amount: financial asset

วันที่เผยแพร่: 26 เมษายน 2562

ตัวอย่าง ข.26 ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงิน

มูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 คำนวณอย่างไร

มูลค่าตามบัญชีขั้นต้นคำนวณโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง โดยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของเครื่องมือทางการเงินคืออัตราที่ใช้ในการคิดลดประมาณการกระแสเงินสดตลอดอายุที่คาดไว้ของเครื่องมือทางการเงินหรือช่วงเวลาที่ยาวกว่าตามความเหมาะสม เพื่อให้เท่ากับมูลค่าตามบัญชีขั้นต้น ณ วันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก โดยการคำนวณนี้ให้รวมถึงค่าธรรมเนียมและต้นทุนในการรับและจ่ายทั้งหมดซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ต้นทุนการทำรายการโดยตรง และส่วนเกินหรือส่วนลดมูลค่าอื่น ๆ

ตัวอย่างต่อไปนี้จะแสดงวิธีการคำนวณมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง กิจการ ก. ซื้อตราสารหนี้อายุคงเหลือ 5 ปีจนถึงครบกำหนดที่มูลค่ายุติธรรม 1,000 บาท (รวมต้นทุนการทำรายการแล้ว) ตราสารหนี้ดังกล่าวมีจำนวนเงินที่ตราไว้ตามสัญญา 1,250 บาท และจ่ายดอกเบี้ยปีละครั้งด้วยอัตราคงที่ร้อยละ 4.7 ต่อปี ($1,250 \text{ บาท} \times 4.7\% = 59 \text{ บาท}$ ต่อปี) สัญญาดังกล่าวระบุว่าผู้กู้ยืมมีสิทธิเลือกที่จะชำระเงินก่อนกำหนดด้วยมูลค่าที่ตราไว้โดยไม่มีค่าปรับสำหรับการชำระเงินก่อนกำหนด โดยเมื่อเริ่มต้นสัญญากิจการคาดการณ์ว่าผู้กู้ยืมจะไม่ชำระเงินก่อนกำหนด (ดังนั้นกิจการจึงประเมินว่ามูลค่ายุติธรรมของสิทธิในการชำระเงินก่อนครบกำหนดไม่มีนัยสำคัญเมื่อกิจการรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินเมื่อเริ่มแรก)

ตารางแสดงการปันส่วนดอกเบี้ยรับและ **ส่วนลดเมื่อเริ่มแรก** ตลอดระยะเวลาคงเหลือของตราสารหนี้โดยใช้อัตราคงที่ในการคำนวณมูลค่าตามบัญชี การปันส่วนดังกล่าวจะต้องถูกคำนวณด้วยอัตราร้อยละ 10 ต่อปี ตารางต่อไปนี้จะแสดงถึงข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าตามบัญชีขั้นต้น ดอกเบี้ยรับ และกระแสเงินสดของตราสารหนี้ในแต่ละรอบระยะเวลารายงาน

ปี	(ก) มูลค่าตามบัญชี ขั้นต้น ณ ต้นปี	(ข = ก x 10%) ดอกเบี๋ยรับ	(ค) กระแสเงินสด	(ง = ก + ข - ค) มูลค่าตามบัญชี ขั้นต้น ณ สิ้นปี
25x0	1,000	100	59	1,041
25x1	1,041	104	59	1,086
25x2	1,086	109	59	1,136
25x3	1,136	113	59	1,190
25x4	1,190	119	1,250+59	-

ณ วันแรกของปี 25x2 กิจการได้ปรับปรุงประมาณการกระแสเงินสด โดยคาดการณ์ว่าร้อยละ 50 ของจำนวนเงินตามที่ปรากฏในสัญญาจะได้รับชำระเงินก่อนกำหนด ณ สิ้นปี 25x2 และส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 50 จะได้รับชำระเงิน ณ สิ้นปี 25x4

กิจการได้ปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของตราสารนี้ดังกล่าวในปี 25x2 ตามย่อหน้าที่ ข5.4.6 ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ทั้งนี้ มูลค่าตามบัญชีขั้นต้นถูกคำนวณใหม่โดยคิดลดจำนวนเงินที่กิจการคาดว่าจะได้รับในปี 25x2 และในปีถัด ๆ มา ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงดั้งเดิมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว (ร้อยละ 10) ซึ่งทำให้ได้มูลค่าตามบัญชีขั้นต้นใหม่ในปี 25x2 จำนวน 1,138 บาท รายการปรับปรุงที่เกิดขึ้น 52 บาท (1,138 บาท - 1,086 บาท) จะถูกรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนของปี 25x2

ตารางต่อไปนี้แสดงถึงข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าตามบัญชีขั้นต้น ดอกเบี๋ยรับ และกระแสเงินสด ที่ถูกปรับปรุงโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในการประมาณการแล้ว

ปี	(ก) มูลค่าตามบัญชี ขั้นต้น ณ ต้นปี	(ข = ก x 10%) ดอกเบี๋ยรับ	(ค) กระแสเงินสด	(ง = ก + ข - ค) มูลค่าตามบัญชี ขั้นต้น ณ สิ้นปี
25x0	1,000	100	59	1,041
25x1	1,041	104	59	1,086
25x2	1,086 + 52	114	625 + 59	568
25x3	568	57	30	595
25x4	595	60	625 + 30	-
